

اولین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

محل برگزاری دانشکده شهید مفتاح همدان

۳۰ آبان ۱۳۹۲

ارزیان محیط زیست کلان

تحلیلی بر تغییرات آسایش اقلیمی شهر اصفهان

سیروس قنبری^۱، محمد ایوب جدگال^۲

۱ استادیار جغرافیا دانشگاه سیستان و بلوچستان

۲ دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی توریسم دانشگاه سیستان و بلوچستان jkarimi15@yahoo.com

چکیده

نظر به رابطه تنگاتنگ گردشگری و تغییرات اقلیمی، سازمانهای گردشگری، ضروری است تا در برنامه ریزی ها و طراحی های آینده خویش پتانسیل تأثیرات تغییر اقلیم را در این ارتباط مدنظر قرار دهند. از این رو امروزه مطالعات بیوکلیماتیک انسانی پایه و اساس بسیاری از برنامه ریزی های عمران ناحیه ای، بویژه در زمینه مسائل شهری و سکونتگاهی، معماری و جهانگردی است. در این پژوهش بمنظور تعیین روند تغییرات شاخص اقلیم گردشگری استان اصفهان جهت برنامه ریزی و توسعه گردشگر، داده های مورد نیاز از سایت هواشناسی طی دوره آماری (۲۰۰۵-۱۹۷۶) استخراج و سپس با میانگین گیری ماهیانه، داده ها به دو دوره ۱۵ ساله تقسیم گردید. در ادامه با استفاده از شاخص ترجونگ تحلیل ها برای تک تک ماه ها انجام شد. این شاخص از شرایط ماورای سرما تا فوق العاده داغ برخوردار می باشد. نتایج حاکی از آن بود که تنها در ۳ ماه از سال شرایط آسایش اقلیمی دچار تغییر شده که شامل ماه های آوریل (فروردین)، آگوست (مرداد) و اکتبر (مهر) می باشد. که به ترتیب شرایط از بسیار خنک به خنک در ماه آوریل، از آسایش به گرم در ماه آگوست و از بسیار خنک به خنک در ماه اکتبر تغییر یافته است که همگی نشان دهنده گرمتر شدن دما و بهبود شرایط کليما توریسم می باشد.

کلمات کلیدی: شاخص ترجونگ، تغییرات آب و هوایی، اصفهان.

۱-مقدمه

اصولاً در گردشگری تأکید بسیار زیادی بر محیط زیست سالم و طبیعی جهت استفاده گردشگران می شود در عین حال این صنعت می تواند با چالش های جدی در اثر تغییرات اقلیمی و گرمایش جهانی که از معضلات نوین جوامع بشری است، مواجه گردد. با توجه به برهم کنش تنگاتنگ تغییر اقلیم و گردشگری، سازمانهای گردشگری در سطح جهان و نیز کشورهایی که بر صنعت گردشگری به عنوان یک منبع درآمد خارجی تأکید می نمایند باید در برنامه ریزی ها و طراحی های آینده خویش پتانسیل تأثیرات تغییر اقلیم را مدنظر قرار دهند. شناخت توان آسایش زیست اقلیمی در مناطق مختلف جغرافیای، می تواند به برنامه ریزی اکوتوریستی و بهره برداری مناسب از جاذبه های طبیعی کمک نماید، تا مناطق جاذب محیطی در برابر آلودگی محیط زیست، هجوم و تجاوز انسانی، تغییرات کاربری زمین، استفاده برای گذران اوقات فراغت و غیره حفظ شود (رمضانی، ۱۳۸۵: ۷۳). یکی از مواردی که می تواند به امر برنامه ریزی در این زمینه کمک شایانی نماید، شناخت و پهنه بندی زیست اقلیم یک منطقه یا کشور می باشد، زیرا آب و هوای هر ناحیه مرکب از کلیه عوامل و عناصر آب و هوایی آن ناحیه است و هنگام تقسیم بندی باید همه آن عوامل و عناصر در نظر گرفته شود. به عبارت دیگر آب و هوا یکی از مهم ترین و موثرترین پدیده های زندگی انسان است (سلیقه و همکاران، ۱۳۸۷: ۱۰۲-۱۰۱). در واقع یکی